

Ohjeita sanahakemistojen käyttöön

Seuraavaan listaan on koottu kielittäin järjestettyinä joitakin seikkoja, jotka sanahakemistoja käyttävän on syytä ottaa varteen.

suomi

"Suomeksi" näkyy varsinkin varhemmissa Virittäjän sisällysluetteloissa merkityn myös karjalan ja inkeröisen sanoja.

karjala

Aikaisempiin luetteloihin perustuva yhteisluettelo kaipaisi tarkistusta, johon toistaiseksi ei ole mahdollisuutta. Osa karjalankielisistä sanoista on suomenkielisten luetteloissa, toisaalta karjalankielisiin on saattanut joutua suomen- tai muunkielistä sanastoa. Aunuksen- eli livvinkieliset sanat, joita tähänastisissa hakemistoissa on (ilmeisen vaihtelevin periaattein) luetteloitu erikseen, on johdonmukaisuuden vuoksi yhdistetty muihin karjalankielisiin.

Sanat ovat aakkosjärjestyksessä sellaisinaan, ilman yhtenäistettyjä hakumuotoja.

Tämän vuoksi esim.

- ksm. pitkän a:n jatkajat (suomen pitkän a:n vastineet) löytyvät oa:n, ua:n tai jopa pitkän o:n tai pitkän a:n kohdalta, pitkän ä:n vastineet vastaavasti iä:n tai eä:n;
- klusiilit ja sibilantit esiintyvät hakusanoissa sekä soinnittomina että soinnillistuneina: esim. p-alkuisten sanojen vastineita löytyy myös b-alkuisista (vastaavasti t, k, s ~ d, g, z);
- j-alkuisten sanojen vastineita löytyy d':n kohdalta.

Terävät ja suhusibilantit on aakkostettu sekaisin, soinniton affrikaatta kuten ts. Liudennus ei vaikuta aakkostukseen.

lyydi

Koska lyydin asemasta suhteessa karjalaan on tutkijoiden kesken ollut erilaisia näkemyksiä, on lyydiläistäkin sanastoa luultavasti sijoitettu myös karjalankielisen sanaston joukkoon.

vepsä

Tämäkin yhteisluettelo kaipaisi tarkistusta, johon toistaiseksi ei ole mahdollisuutta. Luettelossa on sanoja vepsän eri murteista (Ä = äänisvepsä, K = keskivepsä, E = etelävepsä), ilman yhtenäistettyjä hakumuotoja, joten esim. alkuperäisten j-alkuisten sanojen vastineita löytyy myös d':n ja g':n kohdalta.

inkeroinen

Osa Virittäjässä käsitellyistä inkeröisenkielisistä sanoista löytynee mm. suomenkielisten sanojen luetteloista.

viro

Murresanojen transkriptiota on karkeistettu. Aakkosjärjestys on virolainen: suhu-S ja Z ovat S:n jäljessä, Õ on ennen Ä:tä, Ü Ö:n jälkeen. E = eteläviron murre (merkitty satunnaisesti!).

saame

Hakemisto on vielä lopullista tarkistusta vailla: sanojen kirjoitustavoissa, esiintymistiedoissa ym. voi olla virheitä ja epäjohdonmukaisuuksia.